

**Oświadczenie złożone
przez senatora Leszka Piechotę
na 51. posiedzeniu Senatu
w dniu 20 marca 2014 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra pracy i polityki społecznej Władysława Kosiniak-Kamysza

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z docierającymi do mnie niepokojącymi sygnałami dotyczącymi braku jednolitej wykładni przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (DzU 2013, poz. 1456 – tekst jednolity) w zakresie zasad przyznawania dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w przypadku, gdy opieka sprawowana jest nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu, zwracam się do Pana Ministra z prośbą o udzielenie informacji, czy powyższy problem jest Panu Ministrowi znany, a jeśli tak, to czy w ministerstwie prowadzone są jakiegokolwiek prace mające na celu zmianę obowiązujących w przedmiotowym zakresie przepisów prawa.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych (art. 10 ust. 1 i 2) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres: 24 miesiący kalendarzowych; 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu; 72 miesiący kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

Niestety cytowana ustawa w żaden sposób nie odnosi się do tego, czy dodatek powinien być ustalany odrębnie na każde dziecko, czy też jego wysokość jest niezależna od liczby urodzonych podczas jednego porodu dzieci.

Powyższe jest źródłem wielu wątpliwości i powoduje istotne rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Dla przykładu jedynie wskazuję, że w wyroku z dnia 18 lipca 2013 r. (sygn. akt IV SA/Wr 827/12) Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu zajął stanowisko, iż z interpretacji art. 10 u.s.r. wprost wynika, że niezależnie od liczby dzieci urodzonych podczas jednego porodu, stanu ich zdrowia, okresu pobierania zasiłku, wysokości dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka została ukształtowana na jednolitym poziomie wynoszącym 400 zł. Ustalając ten dodatek w jednej sztywnej kwocie, uniezależniono jego wysokość od liczby dzieci urodzonych podczas jednego porodu (analogiczne wyroki: wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 maja 2013 r. – sygn. akt II SA/Go 346/13, wyrok WSA w Kielcach z dnia 14 lutego 2013 r. – sygn. akt II SA/Ke 38/13).

Z kolei zupełnie odmienne stanowisko w sprawie zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 15 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt VIII SA/Wa/137/13, stwierdzając, że dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego tylko wtedy spełniać będzie funkcję zaopatrzeniową, umożliwiając choćby częściowe zaspokojenie potrzeb każdego z wychowywanych przez osobę uprawnioną dzieci, gdy ustalony zostanie na każde dziecko, nad którym sprawowana jest opieka i na które udzielony został urlop wychowawczy (podobnie: wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 30 stycznia 2013 r. – sygn. akt II SA/Rz 917/12, wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 grudnia 2012 r. – sygn. akt I SA/Wa 1898/12).

Z przekazywanych mi przez zaniepokojonych rodziców informacji wynika nadto, że sytuacja, w której brakuje jednoznacznego brzmienia przepisów powołanej na wstępie ustawy skutkuje również niejednorodną praktyką stosowaną przez ośrodki pomocy społecznej – w jednych miastach wypłacana jest kwota 400 zł na każde urodzone dziecko, w innych zaś kwota 400 zł niezależnie od liczby urodzonych dzieci – co niewątpliwie dyskryminuje zarówno rodziców bliźniąt, trojczków, jak i wspomnianych dzieci urodzonych podczas jednego porodu. Rozwiązania takiego bez wątpienia nie da się pogodzić z prorodzinną polityką państwa.

Szanowny Panie Ministrze, mając na względzie wskazane okoliczności, zwracam się o zajęcie stanowiska, a także o podjęcie pilnej interwencji w sprawie zmiany obowiązujących w przedmiotowym zakresie regulacji prawnych.

Z wyrazami szacunku
Leszek Piechota